

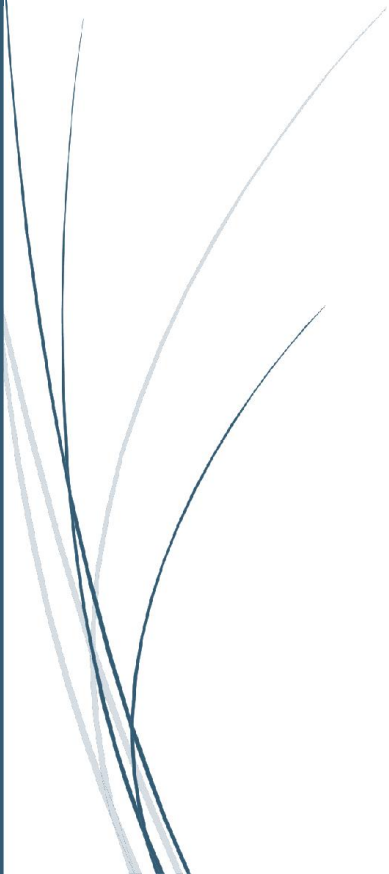
بنیاد ملی
کتابخانه و اسناد

طرح شهید احمدی روشن

پیشنهاد

دوره هفتم

باسمه تعالی

نسبت حوزه با نظام اسلامی

(بررسی الگوهای تعامل حوزه و دولت)

استاد خبره:

سید جواد راثی ورعی

۱ محل فعالیت خبره:

حوزه علمیه قم و پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

۲ لینک صفحه شخصی خبره:

...

۳ لینک فیلم توضیح پروژه توسط خبره در سایت آپارات:

...

۴ شرح موضوع طرح پیشنهادی:

با تأسیس جمهوری اسلامی، نظام سیاسی برآمده از حوزه و نهاد دین، ارائه الگوی مناسب برای «تعامل حوزه و نظام اسلامی» ضرورتی اجتناب ناپذیر است. با توجه به وجود دیدگاه‌های مختلف حوزویان از «استقلال کامل حوزه از نظام» تا «وابستگی کامل حوزه به نظام»، جمع آوری و تفکیک این آراء و شناسایی امتیازات و آسیب‌های هر کدام لازم به نظر می‌رسد. در این طرح که بر رویکرد فقهی و عمدتاً نگاه‌های درون دینی متمرکز خواهد بود، مجموعه دیدگاه‌های عالمان شیعی جمع آوری شده و پس از شناسایی نقاط قوت و ضعف هر یک از دیدگاه‌ها، و تجزیه و تحلیل آنها، الگوی مناسب «تعامل حوزه و نظام اسلامی» پیشنهاد می‌گردد. توضیح اینکه: با عنایت به اینکه از الگوهای مختلف مورد نظر فقیهان در نسبت میان حوزه و نظام اسلامی، یکی از آنها در قانون اساسی جمهوری اسلامی پذیرفته شده و مبنای اداره جامعه قرار گرفته؛ و با توجه به تجربه چهار دهه عمر نظام اسلامی می‌توان آسیب‌های این الگو را شناسایی کرده، و به منظور کاستن از این آسیبها در آینده، پیشنهادهای لازم را در راستای انجام اصلاحاتی در این الگو، یا ارائه الگویی دیگر ارائه نمود. ان شاء الله

۵ هدف گیری خاص این طرح:

می‌توان چند هدف پی در پی را از این طرح در نظر داشت:

یکم، شناسایی دیدگاه‌های عالمان شیعه و مدل‌های مختلف نسبت حوزه بر محور مرجعیت با نظام اسلامی

دوم، اصلاح نگرش حوزویان و مدیران نظام اسلامی از چگونگی تعامل این دو نهاد،

سوم، اصلاح انتظارات این دو نهاد از یکدیگر،

و چهارم، رسیدن به الگوی مناسب تعامل و تنظیم سیاستها، برنامه‌ها و عملکردها بر اساس آن.

۶ اهمیت انجام این طرح برای کشور:

با توجه به مشخص نبودن نوع تعامل میان حوزه و نظام اسلامی، و تنوع دیدگاه‌های عالمان دینی و مدیران نظام اسلامی در این زمینه از هر دو سو، هزینه‌های فراوانی بر سرمایه‌های ارزشمند انسانی و مالی بر حوزه و نظام اسلامی تحمیل شده است. به عنوان نمونه:

یکی از آسیب‌های وارده در فضای فرهنگی کشور آن است که نخبگان علمی، فرهنگی و مدیریتی، یکدیگر را بر اساس الگویی که در ذهن دارند، تخریب نموده و به داشتن تفکر سکولاریستی از یک سو، و تفکر طالبانی از سوی دیگر متهم می‌سازند.

آسیب دیگر، لطمه خوردن بر اعتبار حوزه و روحانیت به ویژه نهاد مرجعیت و از کف دادن امتیازات تاریخی خود در ارتباط با مردم، بخاطر نامشخص بودن تعامل مناسب با نظام اسلامی و تصور وابستگی حوزه به حکومت است. آسیب دیگر، سردرگمی مدیران و تصمیم‌گیران کشور در چگونگی تعامل با حوزه است که بخاطر فقدان الگوی مناسب، رفتار دولتهای مختلف در ارتباط با حوزه متفاوت بوده است.

۷ کارفرما/مشتریان احتمالی پروژه:

مدیران ارشد نظام اسلامی از یک سو، و متولیان نهاد حوزه از سوی دیگر

۸ کارهای مشابه انجام شده در داخل یا خارج کشور:

مقالات و کتبی با عناوین:

- دیدگاه‌های مختلف فقیهان و متفکران اسلامی در نیم قرن اخیر، در آثار و تألیفات خود در ارتباط با حکومت اسلامی در عصر غیبت که عمدتاً در آستانه تأسیس جمهوری اسلامی و پس از آن به رشته تحریر درآمده است.
- بایسته‌های تعامل نظام اجتماعی و حوزه‌های علمیه در کلام رهبری، نوشته سید علی نقی ایازی، مجله حوزه، ش ۱۵۹، سال ۱۳۹۰
- تعامل حوزه و نظام، وحید نجفی و اسماعیل چراغی، مؤسسه صراط‌مبین، ۱۳۹۷
- رابطه روحانیت و نظام اسلامی از منظر امام و رهبری، علی مجتبی زاده، حوزه علمیه قم، ۱۳۹۱
- استقلال حوزه علمیه و دولت جمهوری اسلامی ایران، رضا عیسی‌نیا، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۵
- وظایف متقابل حوزه و نظام اسلامی از دیدگاه امام خمینی، خدیجه برزگر، انتشارات ولاء منتظر، ۱۳۹۰.

• و ...

۹ نیازمندی‌های این پروژه:

الف) نیازمندی نیروی انسانی:

توضیحات	دکتری	کارشناسی ارشد	کارشناسی	تخصص‌های مورد نیاز
آشنایی با آثار و تألیفات عالمان حوزوی (سطح ۳ یا ۴ حوزه) برای جمع‌آوری نظرات مراجع و علمای حوزه با مراجعه به آثار و تألیفات آنان	۲	۲		فقه و اصول
تسلط بر فضای مجازی به منظور جمع‌آوری نظرات مختلف برای جمع‌آوری نظرات مدیران ارشد نظام اسلامی و انتظارات‌شان از نهاد حوزه			۲	فناوری اطلاعات
برای جمع‌آوری مواد قانونی مرتبط با موضوع طرح در دوران جمهوری اسلامی	۱			حقوق

ب) نیازمندی مالی و تجهیزاتی:

۱۰ چشم‌انداز طرح و امکان توسعه:

در این مرحله و در این مدت کوتاه، "دیدگاه‌های مختلف در خصوص خطوط و چارچوب کلی نسبت حوزه و نظام اسلامی، چگونگی تعامل، امتیازات و آسیب‌های هر یک از دیدگاه‌ها"، ترسیم می‌شود.

۱۱ زمان‌بندی اجرای طرح: از زمان تشکیل هسته پژوهش، ۹ ماه

ماه/کار	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
جمع‌آوری اطلاعات	*	*	*						

		*	*	*	*				تجزیه و تحلیل اطلاعات
*	*								تدوین و تنظیم گزارش

+++

